Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U003012

Державний реєстраційний номер: 0124U000254

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-03-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Біолого-екологічні дослідження порушених водних та прибережних екосистем.

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітного документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49045, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380563749801, 380563749822

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Міністерство освіти і науки України

Код за ЄДРПОУ: 38621185

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 10, м. Київ, 01135, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444813221

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 2201040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1070.000

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Оцінка збитків, відновлення та реабілітація водних та прибережних екосистем, порушених унаслідок воєнних дій, техногенного пресу та змін клімату.

Назва роботи англійською:

Assessment of damage, restoration and rehabilitation of water and coastal ecosystems, disturbed as a result of military operations, man-made pressure and climate change.

Реферат українською:

Виконано комплекс досліджень, спрямованих на оцінку сучасного стану водних екосистем та біорізноманіття в умовах антропогенного та воєнного впливу. Проведено гідробіологічні, іхтіологічні, гідрохімічні та радіоекологічні дослідження водних об'єктів Придніпров'я, що дозволило отримати нові наукові дані щодо структури та функціонування водних біоценозів. Встановлено основні тенденції змін у видовому складі гідробіонтів, визначено чинники, що впливають на зниження біопродуктивності водойм, а також оцінено стан кормової бази та популяцій риб у досліджуваних водних об'єктах. Особливу увагу приділено впливу техногенних та воєнних чинників на водні екосистеми, включаючи забруднення водного середовища, руйнування природних оселищ та порушення процесів природного відтворення гідробіонтів. Запропоновано науково обґрунтовані підходи до оцінки екологічних збитків, заподіяних біорізноманіттю та водним біоресурсам унаслідок порушення екосистем. Розроблено основи методики розрахунку збитків, яка враховує не лише прямі втрати організмів, але й втрату репродуктивного потенціалу популяцій, деградацію середовищ існування та порушення екосистемних функцій. Отримані результати мають важливе значення для розвитку гідроекологічних досліджень, удосконалення системи екологічного моніторингу та підготовки наукових рекомендацій щодо відновлення порушених водних екосистем. Результати дослідження можуть бути використані при оцінці екологічних збитків, розробленні програм відновлення природних ресурсів та формуванні державної політики у сфері охорони довкілля. За етапом проведено кампанію поширення результатів шляхом публікації статей, матеріалах конференцій, презентації на виставках та науково-популярних заходах ("Ніч молодіжної науки - 2025 в умовах війни" від РМВ МОН України; "Aqua Ukraine 2025"). Результати впроваджено у практичну діяльність та використано при розробці регламентаційних документів щодо експлуатації водних біоресурсів басейну Запорізького (Дніпровського) водосховища.

Реферат англійською:

During the reporting period, a comprehensive set of studies aimed at assessing the current state of aquatic ecosystems and biodiversity under conditions of anthropogenic and military impact was carried out. Hydrobiological, ichthyological, hydrochemical, and radioecological investigations of water bodies in the Prydniprovia region were conducted, which made it possible to obtain new scientific data on the structure and functioning of aquatic biocenoses. The main trends in changes in the species composition of aquatic organisms were identified, and the factors influencing the decline in the biological productivity of water bodies were determined. The condition of the food base and fish populations in the studied aquatic ecosystems was also assessed. Special attention was paid to the impact of technogenic and military factors on aquatic ecosystems, including water pollution, destruction of natural habitats, and disruption of the natural reproduction processes of aquatic organisms. Within the framework of the study, scientifically substantiated approaches to assessing environmental damage caused to biodiversity and aquatic biological resources as a result of ecosystem disturbances were proposed. The foundations of a methodology for calculating environmental damage were developed, taking into account not only direct losses of organisms but also the loss of reproductive potential of populations, degradation of habitats, and disruption of ecosystem functions. The obtained results are of significant importance for the development of hydroecological research, improvement of environmental monitoring systems,

and preparation of scientific recommendations for the restoration of disturbed aquatic ecosystems. The research results may be used for assessing environmental damage, developing programs for the restoration of natural resources, and shaping state environmental policy.

Індекс УДК: 574.5, 574.5;572.1/.4, 639.2.053.7(28)

Коди тематичних рубрик: 34.35.33, 34.35.51, 69.09.11

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Маренков Олег Миколайович

Науковий ступінь: к.б.н.

Вчене звання: доц.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Штучне нерестовище для відтворення риб-остракофілів

Назва НТП англійською: Artificial spawning substrate for the reproduction of ostracophilous fish

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Пристрої (вироби технічні)

Галузь застосування: Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Штучне нерестовище для відтворення риб-остракофілів являє собою прямокутний ящик з отворами на дно якого розташовують нерестовий субстрат – живих молюсків роду Unio. Використання штучних нерестовищ сприятиме стабілізації популяцій риб-остракофілів, підвищенню виживаності ікри та молоді риб, а також підтриманню природної структури іхтіоценозів. Одночасно технологія сприяє збереженню популяцій молюсків-фільтраторів, які виконують важливу роль у природному очищенні води, покращенні її прозорості та підтриманні біогеохімічних циклів у водних екосистемах. Конструкція штучного нерестовища виготовляється з екологічно безпечних матеріалів, не передбачає використання токсичних речовин та не створює додаткового хімічного чи фізичного навантаження на водне середовище. Розміщення таких конструкцій у водоймах не порушує гідрологічний режим та не спричиняє негативного впливу на інші групи гідробіонтів. Таким чином, впровадження запропонованої науково-технічної розробки сприятиме відновленню біорізноманіття водних екосистем, підвищенню їхньої екологічної стійкості та раціональному використанню водних біоресурсів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

- **Початок етапу:**
- **Закінчення етапу:**

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

- **Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:**
- **Права, що надаються інвестору після завершення роботи:**
- **Наявність бізнес-плану:**
- **Техніко-економічне обгрунтування:**
- **Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:**
- **Очікуваний термін окупності (років):**
- **Додаткова інформація:**

IX. Бібліографічний опис

1. Marenkov, O. M., Kurchenko, V. O., Nesterenko, O. S., Yakubenko, O. O., Shmagailo, M. O., Hamolin, A. V., ... & Angurets, O. V. (2025). Ecological assessment of water quality of the Zaporizhzhya (Dnipro) reservoir near the Monastyrsky island under conditions of the war. Hydrobiological Journal, 61(2). (Scopus, Q3) https://doi.org/10.1615/HydrobJ.v61.i2.10

2. Nikolenko, Y. V., & Marenkov, O. M. (2025). Peculiarities of Phytoplankton Development in the Zaporizhzhya Reservoir under Conditions of Anthropogenic Load. Hydrobiological Journal, 61(3). (Scopus, Q4) https://doi.org/10.1615/HydrobJ.v61.i3.20

3. Маренков, О. М., Нестеренко, О. С., Боровик, І. І., & Гамолін, А. В. (2025). Оцінка промислових запасів і прогноз вилову риб родини окуневі (Percidae) Дніпровського водосховища на 2026 рік. Слобожанський науковий вісник. Серія: Природничі науки, (2), 42–47. https://doi.org/10.32782/naturalspu/2025.2.5

4. Hamolin, A. V., & Marenkov, O. M. (2025). Dynamics of oogenesis and spawning of the European perch (Perca fluviatilis Linnaeus, 1758) in the water bodies of the Dnipropetrovsk region. Ecology and Noospherology, 36(2), 92-96. https://doi.org/10.15421/032511

5. Маренков О. М., Боровик І. І., Нестеренко О. С., Пацький В. О., Решетняк Д. С. (2025). Видовий склад, оцінка чисельності та біомаси риб прибережних ділянок річки Саксагань в межах міста Кривий Ріг. Екологічні науки, 6(63), 85–94. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2025.eco.6-63.14

6. Маренков О.М., Нестеренко О.С., Боровик І.І., Курченко В.О., Шмагайло М.О. (2025). Оцінка промислових запасів і прогноз вилову риб родини коропові (Cyprinidae) Дніпровського водосховища на 2026 рік. Водні біоресурси, 2(18). 224-237 с. https://doi.org/10.32782/wba.2025.2.13

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Оковитий Сергій Іванович
д. х. н., 02.00.03

Перелік осіб-виконавців

Боровик Іван Ігорович
(д.філософ, 091)

Діль Катерина Володимирівна
(д.філософ, 102)

Курченко Вікторія Олександрівна
(д.філософ, 091)

Маренков Олег Миколайович
(к. б. н., доц., 03.00.10)

Нестеренко Олег Станіславович
(д.філософ, 091)

Чернявська Анна Юріївна
(к. х. н., 02.00.02)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Карась Людмила Миколаївна

Телефон

+380504543093

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна